

Przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa. To nasz cel na przyszłość

Założenia i kierunki pomocy unijnej w perspektywie 2021-2027 w zakresie ochrony środowiska, klimatu, transformacji energetycznej i gospodarki obiegu zamkniętego były tematem posiedzenia Regionalnego Forum Terytorialnego (RFT), jakie odbyło się online w środę, 17 marca w Departamencie Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

Członkowie RFT zapoznali się również ze stanem prac nad programowaniem perspektywy 2021-2027 na poziomie krajowym i regionalnym.

- Jesteśmy w trakcie zaawansowanych prac nad naszym programem unijnym. Liczymy, że z końcem trzeciego kwartału albo na początku czwartego kwartału tego roku Komisja Europejska zatwierdzi nasz program. Pierwsze konkursy zamierzamy ogłosić jak najszybciej, czyli na początku 2022 roku - zapowiedział Artur Kosicki, Marszałek Województwa Podlaskiego, który przewodzi RFT. - Dlatego zależy nam na opiniach i uwagach szerokiego gremium, jakie Państwo reprezentujecie.

Najwięcej pieniędzy na ochronę klimatu

Uczestnicy posiedzenia dowiedzieli się, jak w kolejnym rozdaniu unijnych pieniędzy, zgodnie z przepisami Komisji Europejskiej, muszą zostać podzielone środki. Cel, na który wydamy najwięcej pieniędzy to „*bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa*”.

- Ochrona klimatu będzie bardzo ważna. Na ten cel ma być przeznaczone co najmniej 30 procent całego budżetu polityki spójności. Poza tym, minimum 25 procent z pieniędzy dla Polski ma być wydane na tzw. inteligentną Europę (m.in. na przedsiębiorstwa, cyfryzację), a w ramach środków Europejskiego Funduszu Społecznego, aż 25 procent musi być przeznaczonych na włączenie społeczne (aktywizację i integrację społeczną) i 8 procent na rozwój miast - wyjaśniła Joanna Sarosiek, dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWP.

992 mln euro dla Podlaskiego

Zgodnie z projektem Umowy Partnerstwa (UP), czyli kontraktu między Polską i Komisją Europejską, budżet wszystkich szesnastu programów regionalnych wyniesie 28,4 mld euro, ale 7,1 mld euro zostanie rozdzielone między regiony w ramach tzw. kontraktu programowego.

Województwo podlaskie otrzyma 992 mln euro, z tego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (czyli na inwestycje) **743 mln euro** i w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (tzw. projekty miękkie, m.in. aktywizacja społeczna, walka z wykluczeniem, edukacja) **249 mln euro**.

Poza tym, województwo, jako jedno z sześciu w kraju, będzie nadal korzystało z programu dla Polski Wschodniej, którego pula wynosi **2,5 mld euro** i nie ma tu przypisanych wydzielonych budżetów dla poszczególnych województw. Dotacje będą przyznawane w konkursach, bez kategoryzacji na regiony. Z tego programu skorzysta lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie, a w nowej perspektywie budżetowej dołączy do programu część województwa mazowieckiego (z wyłączeniem Warszawy i dziewięciu ościennych powiatów).

Czyste powietrze i „zielona energia”

Jeśli chodzi o unijny priorytet, czyli „bardziej przyjazną dla środowiska, niskoemisyjną Europę”, zgodnie z projektem UP, fundusze unijne mają przynieść konkretne efekty w postaci m.in.: **obniżenia energochłonności sektora mieszkalnictwa i sektora przedsiębiorstw; spadku emisji gazów cieplarnianych, wzrostu udziału odnawialnych źródeł energii, wzrostu zdolności retencyjnej, poprawy efektywności gospodarowania wodą do spożycia, poprawy zagospodarowania ścieków komunalnych, ochrony bioróżnorodności i naturalnych ekosystemów oraz wzrostu liczby taboru nisko- i zeroemisyjnego w transporcie publicznym.**

Aby osiągnąć te cele, w ramach programu regionalnego będą realizowane projekty, zakładające m.in. **termomodernizację budynków mieszkalnych i przedsiębiorstw, montaż energooszczędnego oświetlenia ulicznego, budowę instalacji odnawialnych źródeł energii (do produkcji energii elektrycznej i ciepłej), dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie klęskom żywiołowym (jak powódź czy susza), inwestycje w gospodarkę wodno-kanalizacyjną (sieci wodociągowe, oczyszczalnie ścieków), gospodarkę obiegu zamkniętego (racjonalne wykorzystanie zasobów i ograniczenie odpadów do minimum), ochronę przyrody i bioróżnorodności, transportu miejskiego.**

Pożyczki czy dotacje

Poruszana tematyka wywołała szeroką dyskusję. Przedstawiciele samorządów, organizacji pozarządowych i różnych jednostek administracji rządowej dopytywali o szczegóły dotyczące poziomu dofinansowania, wysokości wkładu własnego, form wsparcia (pożyczki czy dotacje), terminów konkursów, a także linii demarkacyjnej między programami (która wyznacza, jakie projekty mogą być finansowane z poziomu regionalnego, a jakie z krajowego).

Dyrektor Joanna Sarosiek zaapelowała do uczestników posiedzenia o przesyłanie uwag i opinii na temat omawianej tematyki. Zapowiedziała również, że kolejne posiedzenia RFT będą poświęcone innym obszarom i tematom, które zostaną ujęte w programach pomocy unijnej na lata 2021-2027.

Regionalne Forum Terytorialne to platforma wymiany myśli i doświadczeń na temat rozwoju regionu. W jego skład wchodzi przedstawiciele wielu środowisk:

przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, ugrupowań samorządów i administracji, lokalnych

przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, uczelni, samorządów i administracji. Jego działanie wynika z zapisów Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 i dlatego wszelkie ważne dla województwa zagadnienia i plany są dyskutowane w tym gremium.

Więcej na stronie [Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030](#).

tekst: Barbara Likowska-Matys

fot.: Mateusz Duchnowski

 Prezentacja na spotkanie RFT_17 marca 2021.pptx (447.4 KB)